

Schoolondersteuningsprofiel 2023-2024 De Blieken

Onthoud altijd dat je ertoe doet, jij bent belangrijk en er wordt van jou gehouden, en jij verrijkt deze wereld zoals niemand anders dat kan."

Uit: De Jongen, de Mol, de Vos en het Paard van Charlie Mackesy, vertaald door Arthur Japin.

Beste ouders/verzorgers,

De basisscholen in de Hoeksche Waard werken vanuit de gedachte: "Samen op ons eiland". We zien verschillen tussen kinderen als kans om van en met elkaar te leren en we gunnen het kinderen om op de school in het eigen dorp onderwijs te volgen. Op die manier leren kinderen dat verschillen er mogen zijn en dat school een plek is waar leerkrachten hun best doen om aan die verschillen tegemoet te komen. Dat laatste noemen we passend onderwijs. School kijkt naar de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen en stemt het onderwijs daarop af.

In de schoolgids van de school van uw kind kunt u nalezen waar de school voor staat, wat ze bieden en hoe ze werken. In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) staat beschreven hoe passend onderwijs in de Hoeksche Waard is georganiseerd en wat voor extra ondersteuning de school van uw kind biedt.

Passend onderwijs in de Hoeksche Waard

Alle openbare en Protestants-Christelijke basisscholen, de Leeuwenhartschool (onderdeel van Stichting Samenwerkende Vrije Scholen Zuid-Holland) en de Katholieke Willibrordusschool hebben zich verenigd in het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard, kortweg: Samenwerkingsverband (SWV) 2804. We helpen elkaar en we helpen u, als het nodig is, bij het vinden van de juiste onderwijsplek voor uw kind.

In de volgende tabel is te lezen hoe we in de Hoeksche Waard passend onderwijs vormgeven. We maken daarbij onderscheid in niveaus. Onder de naam van elk niveau staat een toelichting.

Tabel 1. De niveaus van ondersteuning in beeld.

Niveau 0 en 0' Missie en visie van de school en de basisondersteuning.
<p>Wat is de visie van de school op passend onderwijs en welke afspraken zijn er op school over passend onderwijs gemaakt? Welke expertise heeft de school? Denk aan kennis van rekenproblemen, hoogbegaafdheid of kennis van kinderen die weinig prikkels kunnen hebben.</p> <p>Groepsleerkrachten bieden passend onderwijs in de klas. Voorbeelden zijn: het geven van individuele instructie, extra of eigen werk geven, extra aandacht voor het bieden van structuur of helpen om te gaan met druk gedrag. Kortom, het gaat in dit niveau om de vraag: Wat wordt er in de groep aan passend onderwijs geboden en wat doet de leerkracht?</p>
Niveau 1 Interne ondersteuning.

De intern begeleider wordt ingeschakeld als de leerkracht onvoldoende ondersteuning kan bieden. Kortom, niveau 0' voldoet niet meer. Er wordt een plan van aanpak (handelingsplan) opgesteld waarbij leerling, ouders/verzorgers en leerkracht worden betrokken. Daarin worden duidelijke doelen gesteld en er worden afspraken gemaakt over het evalueren van de voortgang.

Niveau 2
Externe ondersteuning

Als de interne ondersteuning op niveau 1 niet tot de gewenste ontwikkeling heeft geleid, kan een externe deskundige op school komen om te bekijken wat uw kind nodig heeft en wat de leerkracht daarvoor moet doen in de klas. De leerkracht, intern begeleider uw kind en u als ouders/verzorgers worden altijd betrokken bij dit traject. Ook hier wordt een handelingsplan opgesteld met duidelijke doelen en afspraken over het evalueren van de voortgang. Dit traject noemen we een CLB-traject en dat duurt minimaal 3 maanden.

Niveau 3
Uw kind wordt aangemeld bij de Ondersteuningscommissie van het Samenwerkingsverband.

Soms komt het voor dat ondanks de inzet van een externe deskundige, een leerling onvoldoende tot ontwikkeling komt. School meldt een leerling dan aan bij onze OC.

Het komt ook voor dat u als ouders/verzorgers zelf uw kind aanmeldt bij de Ondersteuningscommissie (OC), omdat u zelf merkt dat het op school niet goed gaat. Ook als u als ouders/verzorgers aanmeldt, is de school verplicht om niveau 1 en 2 te doorlopen voordat we de aanmelding in behandeling nemen.

Zowel in de stappen die de basisschool doorloopt, als in het traject van de OC staat de vraag centraal: "Wat heeft uw kind nodig om optimaal te kunnen leren en/of te komen tot gewenst gedrag of goed welbevinden?" Uitgangspunt is het optimaliseren van het handelen van de leerkracht, zodat er beter tegemoet kan worden gekomen aan wat uw kind nodig heeft. We noemen dit de onderwijsbehoeften van uw kind.

De Ondersteuningscommissie

De Ondersteuningscommissie bestaat uit een voorzitter, die psycholoog is en uit twee intakemedewerkers. De ene intakemedewerker is orthopedagoog met ervaring in het speciaal basisonderwijs en de andere intakemedewerker is jarenlang als intern begeleider verbonden geweest aan een basisschool. Beiden zijn deskundig in het kaart brengen van onderwijsbehoeften van leerlingen en ze kunnen goed inschatten wat er van de leerkracht nodig is om daarin te voorzien. Zij zullen nauwkeurig in kaart brengen waar uw kind tegenaan loopt, wat de onderwijsbehoeften, ontwikkelingsmogelijkheden zijn en wat dat vraagt van het handelen van de leerkracht. Op basis daarvan volgt er een advies voor de meest passende onderwijsplek. Het kan zijn dat het mogelijk is om op de reguliere basisschool te blijven, ook kan de OC een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) adviseren of een school voor speciaal onderwijs. Het komt een enkele keer ook voor dat een andere reguliere basisschool de benodigde ondersteuning kan bieden. Binnen de Hoeksche Waard hebben we twee scholen voor speciaal basisonderwijs: SBO-school Het Pluspunt (pluspunthw.nl) en SBO de Willem Alexanderschool (CSG de Waard, [Home - Willem Alexanderschool \(csgdewaard.nl\)](http://Home-Willem-Alexanderschool.csgdewaard.nl)).

Speciaal onderwijs valt onder de Wet op de Expertise Centra (WEC). Deze onderwijsinstellingen zijn ondergebracht in zogeheten clusters.

Er zijn 4 clusters:

Cluster 1	Speciaal onderwijs voor visueel gehandicapte leerlingen.
Cluster 2	Speciaal onderwijs voor auditief gehandicapte leerlingen en leerlingen met taal/spraakproblemen.

Cluster 3	Speciaal onderwijs voor lichamelijk en verstandelijk gehandicapte leerlingen.
Cluster 4	Speciaal onderwijs voor kinderen met ernstige gedragsproblemen of psychiatrische stoornissen.

Binnen de Hoeksche Waard hebben we alleen een cluster 3-school, SO de Ark in Oud-Beijerland (CSG de Waard, [Home - De Ark \(csgdewaard.nl\)](http://Home-DeArk.csgdewaard.nl)). In omliggende gemeenten liggen de andere cluster-scholen.

Werkwijze Ondersteuningscommissie

De intake medewerker plant een schoolbezoek in, zodat uw kind in de klas gezien wordt tijdens een instructiemoment. Er wordt gesproken met de leerkracht en de intern begeleider, er is een gesprek met uw kind en er vindt een gesprek met u als ouders/verzorgers plaats. Dit zijn afzonderlijke gesprekken, omdat we daarmee een completer beeld krijgen en zowel school, uw kind en u als ouders/verzorgers vrij kunnen spreken.

De door school en u verstrekte gegevens worden vertrouwelijk behandeld, conform de wet op de privacy (AVG).

Het advies

Als we alle benodigde informatie hebben verzameld, stellen we een deskundigheidsadvies op. We zijn wettelijk verplicht om dit binnen 6 weken te regelen. Dit advies wordt altijd met alle drie de collega's van de OC besproken, voordat het gedeeld wordt met ouders/verzorgers en met school.

Als het advies speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs is, dan gaat het deskundigheidsadvies naar de Toelaatbaarheidscommissie (TLC) van ons Samenwerkingsverband. Zij beoordelen het advies en geven, indien van toepassing, een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af voor het speciaal basisonderwijs (SBO) of het speciaal onderwijs (SO). Zo'n TLV is nodig om uw kind aan te kunnen melden bij een SO- of SBO-school. Een intake medewerker helpt u bij het aanmelden.

U kunt meer over het advies lezen in onze toelichting op het aanmeldformulier voor ouders, te vinden op onze website: www.swv2804.nl.

De school heeft vervolgens 4 weken de tijd om uw kind te plaatsen. De volledige procedure van aanmelding, gerekend vanaf de ontvangst van een volledig dossier tot plaatsing duurt dus maximaal 10 weken.

Klachtenprocedure

Vershil van mening met een school aangesloten bij SWV PPO

Ouders kunnen zich bij een verschil van mening met school aangaande passend onderwijs voor advies wenden tot de voorzitter van de Ondersteuningscommissie. Mocht dit onvoldoende soelaas bieden dan kunnen de ouders zich voor advies wenden tot de directie van het Samenwerkingsverband. Zie voor contact met onze voorzitter van de Ondersteuningscommissie of de directie van het Samenwerkingsverband,

[Contact - Primair Passend Onderwijs Hoeksche Waard. SWV 28.04. \(swv2804.nl\)](mailto:info@swv2804.nl).

Als bovenstaande niet tot overeenstemming leidt, dan kan de zaak mogelijk worden voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs. Meer informatie over de voorwaarden, is te vinden op: www.geschillenpassendonderwijs.nl.

Contactgegevens:

Geschillen passend onderwijs
Gebouw Woudstede
Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht
Tel. 030-2809590

Niet eens met het advies van de OC

Indien ouders/verzorgers het niet eens zijn met het advies van de Ondersteuningscommissie, dan kunnen zij bezwaar maken bij de directie van ons Samenwerkingsverband.

Niet eens met het advies van de TLC

Indien ouders/verzorgers het niet eens zijn met het besluit van de Toelaatbaarheidscommissie, dan dienen ze binnen 6 weken schriftelijk bezwaar te maken bij het bestuur van het Samenwerkingsverband via info@swv2804.nl.

Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring

Als bovenstaande niet tot overeenstemming leidt, dan kan de zaak worden voorgelegd aan de Landelijke bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Meer informatie is te vinden op: [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring \(LBT\) - Onderwijsgeschillen De Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo/\(v\)so](http://www.lbt.nl).

Mag een basisschool uw kind weigeren?

Scholen mogen weigeren

1. als u de godsdienstige overtuiging of levensvisie niet wenst te respecteren.
2. als er geen plaats is. De groepen zijn vol. De maximale groepsgrootte dient dan te zijn vermeld in een schoolgids of op de website.
3. als uw kind nog niet zindelijk is. In overleg met de huisarts, het jeugdteam en de school kunt u hiervoor een oplossing zoeken. Het is belangrijk dat uw kind dus zo snel mogelijk zindelijk is.

Soms komt het bij aanmelding op een basisschool voor dat school dan al aangeeft niet te kunnen bieden wat uw kind nodig heeft. De betreffende school is dan handelingsbezorgd. De school moet dan kunnen aantonen waarom ze de ondersteuning niet kan bieden en heeft de wettelijke verplichting om samen met ouders/verzorgers te zoeken naar een meer geschikte school. Mocht dit

niet lukken, dan kan de school uw kind aanmelden bij de Ondersteuningscommissie van ons Samenwerkingsverband. In de toelichting voor ouders/verzorgers van leerlingen die nog niet op de basisschool zitten is te lezen hoe onze OC dan te werk gaat. Deze toelichting vindt u op onze website: www.swv2804.nl.

Stel dat u zich niet kunt vinden in het besluit van de school dan kunt u zich wenden tot het bestuur van de school: Stichting De Hoeksche School openbaar onderwijs Hoeksche Waard, de heer Ad Keller, a.keller@dehoekscheschool.nl of 078-6295999

Het schoolbestuur legt u dan per brief uit waarom de school uw kind niet toelaat. Het is dan mogelijk om binnen 6 weken schriftelijk bezwaar te maken tegen de weigering. Daarna beslist het schoolbestuur binnen 4 weken of uw kind alsnog toegelaten wordt of niet.

Schoolondersteuningsprofiel van De Blieken

Naast een zogeheten basisondersteuning, die voor alle basisscholen in ons Samenwerkingsverband hetzelfde is, biedt elke school extra ondersteuning.

Op onze school bieden wij op de eerder beschreven niveaus ondersteuning.

Niveau 0:

Openbare basisschool De Blieken werkt nauw samen met kinderopvang en peuterspeelzaal als integraal kindcentrum. Wij werken volgens dezelfde missie en visie.

Onze MISSIE

'Spelen en leren met hoofd, hart en handen!', dat staat centraal op De Blieken. De basis is ons BliekenHART. Dit staat voor hulpvaardig, aardig, rustig en trots.

In ons kindcentrum kunnen kinderen van 0 tot 13 jaar opgroeien in een veilige omgeving, waar zij zich ontwikkelen passend bij hun mogelijkheden en talenten. Kinderen leren hart te hebben voor zichzelf en hun omgeving. Ouders zijn onze partner. Zo zorgen wij samen voor een positief klimaat waarin kinderen zich optimaal kunnen ontplooiën en worden voorbereid op de toekomst.

Onze VISIE

In het kindcentrum bieden wij opvang en onderwijs voor kinderen van 0 tot 13 jaar, waarin zij worden gestimuleerd te spelen en te leren. In een veilige, warme en uitdagende omgeving voelen kinderen, ouders en medewerkers zich gewaardeerd en gezien.

In het kindcentrum werken we aan een doorgaande ontwikkelings- en leerlijn, zodat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen op cognitief, sociaal-emotioneel, motorisch en creatief gebied. Hierbij vinden wij samenwerking met ouders heel belangrijk.

In het kindcentrum worden verschillen gerespecteerd en talenten gestimuleerd. Dit ziet u terug in de adaptieve aanpak in alle groepen, onze lessen en activiteiten.

Onze KERNWAARDEN

In het Bliekenhart hebben we onze kernwaarden zichtbaar gemaakt. Zo is voor iedereen duidelijk hoe we met elkaar omgaan. Op De Blieken zorgen we voor elkaar en nemen we ieder zoals hij is. Je wordt hier ècht gezien. Onze slogan is niet voor niets: 'Op De Blieken hebben we HART voor elkaar!'

Wij zijn hulpvaardig, aardig, rustig en trots:

- **Hulpvaardig:** wij helpen elkaar bij het spelen, leren en het goed omgaan met elkaar.
- **Aardig:** wij zijn aardig voor elkaar en de omgeving. Een ander woord voor aardig is respect.
- **Rustig:** wij zorgen ervoor dat iedereen rustig kan spelen en leren. Als er een conflict is, lossen we dat rustig op.
- **Trots:** wij zijn trots op onszelf en op elkaar.

Organisatie & differentiatie

De basisschool heeft zes (combinatie)groepen met een groepsgrootte van 18 tot 32 leerlingen. Elke groep heeft één of twee leerkrachten, die op vaste dagen in de week voor de groep staan. Door de inzet van onderwijs assistentes en leerkrachtondersteuners kunnen groepen op verschillende momenten gesplitst worden, mocht dat nodig zijn. Zo kunnen we afzonderlijke groepen/leerlingen extra aandacht geven waar dat nodig is.

Er wordt aangesloten bij de onderwijsbehoefte van de kinderen. Dat betekent dat er door de leerkrachten gedifferentieerd wordt bij de instructie en verwerking van de leerstof. Er wordt op deze manier rekening gehouden met verschillen in tempo, belangstelling en begaafdheid. Hierbij wordt aangesloten bij de referentieniveaus die door de overheid zijn vastgesteld.

Vanaf groep 4 maken wij, naast de reguliere boeken en schriften, gebruik van een tablet of chromebook. Met het programma Snappet kan de leerkracht (individuele) leerdoelen inplannen en de leerling bij zijn ontwikkeling betrekken en mede-eigenaar maken.

We werken met drie instructiegroepen:

- Instructiegroep 1, voor kinderen die aan de basisinstructie niet voldoende hebben om de leerstof goed eigen te maken. De leerkracht geeft hen extra instructie en doet oefeningen met hen samen. De verwerking is soms op een ander niveau. Dat geeft niets: dezelfde strategie wordt geoefend, maar de opdrachten zijn minder complex.
- Instructiegroep 2, dit is het grootste deel van de klas. De kinderen krijgen de basisinstructie en verwerking. Dit kunnen zij goed aan: de nieuwe stof is niet te moeilijk, maar ook niet te eenvoudig.
- Instructiegroep 3, dit is een deel van de klas dat minder instructie nodig heeft of moeilijkere leerstof aankan. Zij gaan eerder zelfstandig aan het werk en krijgen moeilijkere verwerkingsopdrachten.

Extra ondersteuning

Zien we dat de verlengde instructie niet genoeg is, dan wordt een individuele aanpak beschreven in het groepsplan. Hierin staat omschreven waar in een vastgestelde periode aan wordt gewerkt en welke individuele doelstellingen zijn gesteld. Ook wordt er vastgelegd met welk hulpmateriaal er eventueel wordt gewerkt. Het ene kind heeft een hulpmiddel nodig om de werkhouding te verbeteren, de ander een hulpmiddel bij het rekenen, enz.

Ook is het mogelijk om een vak in een ander leerjaar te volgen. Een jaar lager of juist een jaar hoger. Dit doen we niet zomaar. In overleg met de groepsleerkracht en intern begeleider wordt geanalyseerd hoe we het beste aan de onderwijsbehoefte van het kind kunnen voldoen. We bespreken dit met de ouders en overleggen of zij onze aanpak onderschrijven. Zo kunnen we samen de beste ondersteuning voor uw kind bepalen. Wij zien ouders als partner: u bent per slot van rekening de ervaringsdeskundige van uw kind. Deze aanpak beschrijven wij in een individueel handelingsplan. Mocht het nodig zijn om voor uw kind een aanpak voor het gedrag te beschrijven, dan doen wij dit ook in een individueel handelingsplan.

Voor kinderen die moeite hebben met de leesvoorwaarden of met het leren lezen werken wij intensief met het programma Bouw! Dit is een interventieprogramma waarmee (ernstige) leesproblemen bij risicoleerlingen uit groep 2 t/m 4 kunnen worden voorkomen. Kinderen uit groep 7 en 8 zijn leestutor en werken één op één samen met kinderen uit groep 2 t/m 4. Het is niet alleen wetenschappelijk bewezen dat Bouw! werkt en dat tutores uit een hoger leerjaar het meest effectief zijn, wij zien hier op De Blieken het levende bewijs van.

Voor kinderen in groep 4 t/m 8 die extra ondersteuning kunnen gebruiken bij lezen en spellen wordt Letterster ingezet.

Letterster ondersteunt deze leerlingen met lees- en/of spellingachterstanden of dyslexie. Het digitale oefentraject sluit naadloos aan bij de onderwijsbehoefte van de leerling.

Letterster ondersteunt

- Leerlingen van groep 4 tot en met 8 die het tempo van de groep niet bijhouden.
- Leerlingen die dreigen te stagneren in hun lees- en/of spellingontwikkeling.
- Leerlingen met dyslexie die niet in aanmerking komen voor vergoede dyslexiezorg.
- Leerlingen met dyslexie die hun behandeltraject hebben afgerond.
- Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis.
- Leerlingen met een NT2-achtergrond.

Wanneer alle inspanningen en interventies niet voldoende effectief zijn en er vermoedens bestaan voor dyslexie, wordt de ouders geadviseerd een dyslexieonderzoek te laten doen. Voor kinderen met ernstige leesproblemen of dyslexie zorgen wij voor aanpassingen, zoals spraakondersteuning bij onze lesmethodes (m.i.v. schooljaar 2020-2021 via Kurzweil), vergrote versies van werk- en/of toetsboeken, verwerking van het werk op de computer, meer tijd voor het werk en toetsen. Ook behoort het volgen van spellinglessen in een ander leerjaar tot de mogelijkheden. Wij vinden het vanzelfsprekend dat in de schoolbibliotheek voldoende leuke boeken zijn die kinderen met leesproblemen en dyslexie met plezier kunnen lezen.

Kinderen voor wie Nederlands niet de moedertaal is, kunnen wij begeleiden bij het leren van de Nederlandse taal. Dit doen wij o.a. met de methode 'Mondeling Nederlands'. Elke dag maken wij een leerkracht vrij om een les uit deze methode intensief met het kind te behandelen. In de groep werkt de groepsleerkracht verder aan de taalontwikkeling.

In ons Bliekenatelier komen hoofd, hart en handen samen. Naast het leren met het hoofd, hebben we een aanbod voor het leren/werken met de handen. Leren door te doen. In ons Bliekenatelier komen cognitieve en creatieve ontwikkeling samen en kunnen alle kinderen hun talenten ontwikkelen.

Verdieping, verrijking en plusgroep

Kinderen die meer aankunnen hebben eveneens extra ondersteuning nodig. Ook dat is passend onderwijs. Op de Blieken wordt ieder kind goed door de leerkrachten geobserveerd en wordt de instructie en de lesstof aangepast aan hun ontwikkelingsbehoeften. Om deze leerlingen goed in kaart te brengen maken wij gebruik van het programma Handelingsprotocol hoogbegaafdheid.

Vanaf groep 1 zijn er verrijkingsmappen ontwikkeld, waarin opdrachten zijn verzameld die een beroep doen op het creatief denken en het ontwerpend en onderzoekend leren.

Vanaf groep 3 krijgen meer-/hoogbegaafde kinderen een plusaanbod in ons Bliekenatelier (voorheen Plusgroep genoemd), waar zij onderzoek doen, leren debatteren en presenteren, maar ook les

krijgen in vakken die buiten het reguliere onderwijsprogramma vallen, zoals programmeren, het leren van een vreemde taal en filosofie. Door hun ontwikkeling bij te houden in ParnasSys, de module Kader voor Ontwikkeling, kunnen wij passende activiteiten plannen zodat elk kind aan zijn of haar eigen doelen kan werken. De leerdoelen worden zoveel mogelijk per leerjaar geclusterd.

Niveau 0'

De leeftijd en ervaring van het team is gevarieerd: van startende leerkracht tot meer dan veertig jaar onderwijservaring. Alle leerkrachten op De Blieken zijn ervaren in het werken met combinatiegroepen. Zelfwerkzaamheid, zelfstandigheid, samenwerken en elkaar helpen wordt vanaf groep 1 gestimuleerd. Zo leren zij de kinderen hoe zij verder kunnen met hun taken, wanneer de leerkracht niet direct kan helpen. Ook leren zij al vroeg om te plannen en rustig te overleggen. En ben je zelf even druk aan het werk en wil je liever niet gestoord worden? Dan word je geleerd hoe je dat op een aardige manier kan laten zien.

De leerkrachten geven hun lessen volgens de methode van Expliciete Directe Instructie. Door terug te blikken op de vorige les, duidelijk het doel van de les aan te geven, goed voor te doen, de leerlingen eerst samen en daarna alleen te laten oefenen en met elkaar te evalueren maken de kinderen stapsgewijs de leerstof eigen. Door gebruik te maken van bijvoorbeeld wisbordjes, beurtenstokjes en coöperatieve werkvormen weten de leerkrachten alle kinderen goed bij de les te betrekken. Het werken in drie instructiegroepen hoort bij onze manier van werken: de meeste kinderen hebben de basisinstructie en inoefening nodig, maar er zijn ook kinderen die minder instructie of oefening nodig hebben of juist meer. De leerkrachten kijken, eventueel samen met de intern begeleider, naar de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de kinderen. En is de verlengde instructie of verdieping / verrijking niet voldoende? Dan passen we de leerstof of verwerking zo goed mogelijk aan. Daar wordt u als ouders bij betrokken. Dat vinden wij vanzelfsprekend. Met u als ervaringsdeskundige van uw kind en wij als onderwijsprofessionals kunnen we samen de beste aanpak voor uw kind vinden.

Alle leerkrachten zetten zich volledig in om de kinderen te kunnen bieden wat zij nodig hebben; om aan te sluiten bij hun onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Maar het allereerste wat zij doen, is ervoor zorgen dat de kinderen zich veilig voelen en weten dat zij altijd bij de leerkracht terecht kunnen. De kinderen worden echt gezien en gehoord. Met alle kinderen wordt aan het begin van het schooljaar een zogenaamd kindgesprek gevoerd en later een ouder-/kindgesprek. Dan wordt er gesproken over de doelstellingen voor dat jaar, maar ook over hoe je je voelt in de groep. Soms willen kinderen vaker even praten met de juf, de IB-er of de directeur of vraagt een ouder of we met het kind willen praten. Daar maken we tijd voor, want we vinden het belangrijk om met kinderen te praten over wat hen bezig houdt. Zo kunnen we hen het beste begeleiden in hun ontwikkeling.

Om het groepsproces goed te laten verlopen wordt in elke groep gewerkt met de lessen uit de methode Kwink. Deze lessen en activiteiten passen bij de verschillende fases van groepsvorming. Tevens kunnen activiteiten uit 'Grip op de groep' worden gebruikt. Het doel is om op effectieve wijze elkaar goed te leren kennen en een goede start te maken als nieuwe groep.

De leerkrachten zien wat een groep nodig heeft. Zij werken met het Bliekenhart als basis, voeren kringgesprekken, maar ondernemen ook extra actie wanneer dat nodig is. Met de methode Kwink werken we gericht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. De lessen van Kwink worden altijd gekoppeld aan onze kernwaarden van het Bliekenhart: hulpvaardig, aardig, rustig en trots. Zo krijgen de kernwaarden steeds meer concrete invulling: de kernwaarden zitten in het DNA van de school.

Zo werken wij ook aan burgerschapsvorming, net als tijdens bijvoorbeeld de lessen wereldoriëntatie of (begrijpend) lezen.

Preventief zetten we extra lessen in in de bovenbouw, zoals Voel je Sterk of omgaan met groepsdruk.

Leerkrachten op De Blieken zijn actief in het vinden van (nieuwe) activiteiten om hun lessen telkens weer een beetje beter, actiever of coöperatiever te maken. Dit doen ze door actief de ontwikkelingen te volgen, maar ook door het volgen van cursussen of opleidingen. Twee leerkrachten hebben in 2020 de master Educational Needs afgerond. Alle leerkrachten volgen elk jaar één of meer cursussen binnen het studieaanbod van De Hoeksche School, passend bij hun persoonlijke ontwikkelingsplan en/of de ontwikkeling van de school. In de afgelopen schooljaren heeft het hele team de cursus Coöperatieve leerstrategieën en Effectief Rekenonderwijs van Marcel Schmeier gevolgd. Komend schooljaar staan er scholingen over het jonge kind, hoogbegaafdheid en het leesonderwijs op de agenda.

Eén van de leerkrachten is tevens intern begeleider. Zij heeft de opleiding tot intern begeleider en master Educational Needs gevolgd. Zij houdt zicht op de begeleiding en ontwikkeling van de leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte en ondersteunt de leerkrachten bij deze ondersteuning. Ook is zij aanspreekpunt voor schoolmaatschappelijk werk, onze schoolbegeleider en andere externe instanties die betrokken zijn bij de leerlingenzorg. En last but not least ook voor u als ouder.

De directeur heeft de master Special Educational Needs afgerond en is tevens opgeleid tot intern begeleider.

De intern begeleider en een leerkracht hebben de cursus NT2 in het basisonderwijs gevolgd (NT2 = Nederlands als tweede taal). Hiermee hebben we weer extra expertise in huis.

Twee leerkrachten zijn opgeleid tot gedragspecialist.

In ons leerlingvolgsysteem ParnasSys volgen we de ontwikkeling van de kinderen. Zowel cognitief als sociaal-emotioneel. In ParnasSys doen we dit met de observatielijsten van Zien!, Leer- en ontwikkelingslijnen Jonge Kind, Leerlijnen en Kader voor Ontwikkeling. Daarnaast worden de methode- en niet-methodegebonden toetsen ingevoerd en geanalyseerd. Al deze gegevens helpen ons om goede keuzes te maken in de begeleiding van onze leerlingen.

Niveau 1

Wanneer een kind niet genoeg heeft aan de extra ondersteuning door de leerkracht, kan de leerkracht hulp vragen aan onze intern begeleider. De intern begeleider is een vast teamlid van De Blieken. Zij staat als leerkracht voor de groep en heeft twee dagen voor de interne begeleiding. Samen met de leerkracht wordt de ondersteuningsbehoefte van het kind in kaart gebracht en wordt besproken op welke manier de leerkracht hieraan tegemoet kan komen om het kind verder te helpen in zijn/haar ontwikkeling. In de leerlingbespreking worden de kinderen besproken die extra ondersteuning nodig hebben en/of waarbij de groepsleerkracht hulp nodig heeft om tegemoet te kunnen komen aan de ondersteuningsbehoeften. Bij de leerlingbespreking zijn de huidige groepsleerkracht, de collega's van onder- of bovenbouw en de intern begeleider betrokken. Zo kunnen ervaringen en expertise met elkaar worden gedeeld. Tevens heeft de intern begeleider 5x per jaar consultatieve leerlingbegeleiding (CLB) overleg waarbij leerlingen worden besproken die extra ondersteuningsbehoeftes nodig hebben.

De aanpak of extra ondersteuning die we willen gaan bieden, wordt met u als ouder besproken. U bent de ervaringsdeskundige van uw kind en wij willen graag samen met u nadenken over de best passende ondersteuning voor uw kind.

De directeur heeft de taak van zorgcoördinator. De intern begeleider en de directeur overleggen samen en zorgen met elkaar voor een duidelijke, stabiele zorgstructuur. Geen kind mag 'onzichtbaar' worden.

Afhankelijk van de behoefte aan ondersteuning door de schoolmaatschappelijk werker is zij op een vaste dag of op afspraak op De Blieken aanwezig. Schoolmaatschappelijk werk begeleidt kinderen met problemen thuis of op school, zoals probleemgedrag, pesten, zelfvertrouwen of problemen rondom een scheiding.

Via schoolmaatschappelijk werk of via 'De Gezonde School' kunnen wij ook groepslessen inzetten, zoals meidenvenijn, Rots en Water of Voel je Sterk. Dit doen wij preventief en indien nodig curatief.

Binnen het samenwerkingsverband, SWV 28.04, hebben de intern begeleiders een aantal keer per jaar een gezamenlijke (intervisie) bijeenkomst. De laatste ontwikkelingen en ervaringen worden hier uitgewisseld, aangevuld met benodigde cursussen of workshops. Daarnaast heeft onze intern begeleider regelmatig overleg met de coördinator van het interventieprogramma bij leesproblemen Bouw!

In ons kindcentrum heeft een logopediste één dagdeel per week haar praktijk op locatie. In de school kunnen kinderen hun logopediebehandeling krijgen. Dit is echter geen onderdeel van de school, maar moet door ouders zelf worden aangevraagd. Wel worden alle kleuters in groep 2 gescreend op taal- en spraakproblemen. Deze screening wordt door een logopedist uit een andere praktijk uitgevoerd.

Niveau 2

Wanneer de geboden ondersteuning niet voldoende is, vragen wij een extern deskundige om ons verder te helpen. Dit is meestal onze schoolbegeleider Marald Mens (Mens op School). Na toestemming door de ouders bespreekt de intern begeleider de leer- en/of gedragsaspecten van het kind en welke interventies al zijn uitgevoerd. De schoolbegeleider analyseert en bespreekt welke andere mogelijkheden hij ziet in de ondersteuning van het kind. Dit wordt ook met de groepsleerkracht en de ouders besproken. De groepsleerkracht gaat vervolgens met de handelingsadviezen van de schoolbegeleider aan de slag. De schoolbegeleider ondersteunt de leerkracht en intern begeleider, maar werkt niet zelf met het kind. Wel kan de schoolbegeleider het kind in de groep observeren, wanneer dit nodig is om een goed beeld te krijgen van het probleem waar de leerkracht tegenaan loopt.

Ouders kunnen bij (vervolg)afspraken met de schoolbegeleider worden gevraagd aan te schuiven om deel te nemen aan het overleg over hun kind. Wanneer ouders niet bij dit overleg aanwezig zijn, wordt altijd met hen besproken welke stappen we willen nemen in de ondersteuning van hun kind. Wanneer bij kinderen met ernstige leesproblemen alle inspanningen, interventies en hulpplannen onvoldoende vooruitgang boeken, kan er sprake zijn van dyslexie. Via de zgn. poortwachter van de gemeente wordt het dossier bekeken en kan een onderzoek volgen.

Binnen ons samenwerkingsverband kunnen wij een beroep doen op verschillende deskundigen, afhankelijk van de ondersteuning die nodig is. Bijvoorbeeld:

- Expertisecentrum 't Pluspunt,

- Leestalent (dyslexiebegeleiding),
- Expert cluster 3 - onderwijs aan kinderen met verstandelijke en/of lichamelijke beperking,
- Taalspecialist Nederlands als tweede taal –NT2–,
- Specialist hoogbegaafdheid,
- Specialist ontwikkeling jonge kind.

Zoals omschreven bij niveau 1 kan ook het schoolmaatschappelijk werk worden ingezet voor extra ondersteuning. Het schoolmaatschappelijk werk wordt verzorgd door Kwadraad. Via onze intern begeleider wordt een eerste afspraak gemaakt. Er volgt altijd een eerste intake met de ouder(s) van het kind. Daarna wordt er gekeken welke hulp het schoolmaatschappelijk werk kan bieden: gesprekken met de schoolmaatschappelijk werker op school, een cursus of andere vorm van begeleiding. Als het probleem te groot is voor schoolmaatschappelijk werk, dan helpen zij u om de goede zorg of begeleiding te vinden.

Het schoolmaatschappelijk werk participeert in het jeugdteam Hoeksche Waard. Het jeugdteam bestaat uit medewerkers met verschillende deskundigheid, op een breed terrein van welzijn en zorg voor kinderen en gezinnen. Medewerkers met ervaring in de geestelijke gezondheidszorg, licht verstandelijke beperking, jeugdgezondheidszorg, algemeen maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, jeugd en opvoedhulp. Aanmelden bij het jeugdteam gebeurt door ouders zelf, door schoolmaatschappelijk werk of door andere (jeugd)hulpverleners.

Een aantal keer per jaar wordt een overleg op school gepland met de jeugdverpleegkundige van Careyn, schoolmaatschappelijk werker (Kwadraad), de intern begeleider en directeur van de school, het zogenaamde zorg-advies-team. Om kinderen te mogen bespreken vragen we toestemming aan de ouders.

Wanneer er minimaal drie maanden ondersteuning door extern deskundige(n) heeft plaats gevonden en de school alles heeft gedaan wat binnen haar mogelijkheden ligt om te voldoen aan de ondersteunings- en onderwijsbehoeften van het kind, maar dit onvoldoende effect heeft op de ontwikkeling van het kind, het kind niet gelukkig is of de school de benodigde ondersteuning niet kan bieden, volgt aanmelding van de ondersteuningscommissie van ons samenwerkingsverband. De commissie beoordeelt de reeds geboden ondersteuning door de school, observeert het kind in de klas en gaat in gesprek met ouders, kind, leerkracht en intern begeleider. Daarna wordt een rapport uitgebracht waarin staat welke ondersteuning het kind verder nodig heeft en waar deze ondersteuning het best kan worden geboden: op de eigen basisschool, een andere basisschool of een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Naast deze ondersteuning- op school, kan de school een beroep doen op extra ondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband. Het gaat om begeleiding op de volgende thema's:

1. Visio. Er is sprake van ernstige visuele problematiek.
2. Auris. Er is sprake van ernstige spraak en taalproblematiek, auditieve problematiek.
3. Een extern expert bij medische problematiek zoals hersenletsel, enz. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht en wordt gedaan door een expert betaald door het SWV.
4. Een extern expert voor buitenlandse kinderen. Er is bijvoorbeeld sprake van problematische taalontwikkeling. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht en wordt gedaan door een expert betaald door het SWV.

5. Pre-ambulante begeleiding door een lid van de Ondersteuningscommissie, gericht op het handelen van de leerkracht. De leerling kan ook kortdurend worden begeleid, indien nodig. Deze vorm van ondersteuning wordt betaald door het Samenwerkingsverband en vindt alleen plaats na aanmelding bij de Ondersteuningscommissie.

De duur en invulling van de extra ondersteuning verschilt per school en per leerling. Het is van belang om hierover duidelijke afspraken te maken met school. Als er sprake is van langdurige ondersteuning, dan stelt de school samen met u een plan van aanpak op. Dit heet een Ontwikkelingsperspectief (OPP). In het OPP staat informatie over de intelligentie, het verwachte leerrendement en uitstroomperspectief. Voor de vakgebieden technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen wordt de huidige en de verwachte DLE-score opgenomen. Er wordt daarnaast vermeld welke factoren de ontwikkeling en het leren van een leerling bevorderen of belemmeren. Ten slotte worden ook de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften beschreven. Er worden duidelijke doelen opgenomen, die tussentijds en aan het eind van een traject worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De school gebruikt hiervoor het OPP-format van het Samenwerkingsverband.

Basisondersteuning en geld.

Om basisondersteuning vorm te geven ontvangt het samenwerkingsverband geld van de overheid. M.i.v. 1 augustus 2021 ontvangt de school €400,- per kind. Dit geld gaat naar het bestuur van de school.

Op onze school hebben wij zo'n € 50.000 ontvangen voor de versterking van de basisondersteuning (niveau 0-2). Eerder is omschreven wat precies wordt verstaan onder niveau 0-2, dit is tevens terug te vinden in het tabel aan het begin.

We besteden dit geld aan:

- Inzet interne begeleiding, totaal 8,5 uur per week. Dit betreft extra benodigde uren voor coördinatie en begeleiding van het leesinterventieprogramma Bouw! en voor het aanpassen van doelen en leerstof voor leerlingen met een eigen leerlijn. Hiervoor worden leerkrachten vrijgemaakt. Tevens heeft de intern begeleider 0,5 uur per week beschikbaar gekregen om het overall overzicht te houden op deze taken. Geraamde kosten: € 14.161,-
- Consultatieve leerlingbegeleiding door Marald Mens. Tenminste 5 bijeenkomsten per schooljaar, inclusief voorbereiding en rapportages, alsmede extra budget voor benodigde observaties of gesprekken door andere extern deskundigen (bijv. Jolande Bisschop). Geraamde kosten: € 2500,-
- Een leerkracht is één dagdeel per week vrijgemaakt voor begeleiding van de plusgroep. Dit zijn contacturen, voorbereiden en geven van lessen en het bijhouden van plannen en stellen van individuele en groepsdoelen. Dit zijn 4 uur per week. Geraamde kosten: € 8.000,-
- (Team)cursussen en mogelijk intelligentieonderzoek. Voor het schooljaar 2023-2024 betreft dit in elk geval de teamcursus 'Doelgericht werken aan de schoolambities' en verschillende individuele cursussen. Geraamde kosten € 6.000,-
- Trainingen gericht op ondersteuning van het onderwijs aan leerlingen bv. Leren Leren of Voel je Sterk. Geraamde kosten € 3.000,-
- Materialen t.b.v. orthotheek. Geraamde kosten €900,-
- Materialen t.b.v. Bliekenatelier. Geraamde kosten €1500,-

- Inzet Letterster; Geraamde kosten €950,-

Mocht de uitleg niet voldoende zijn of kunt u zich niet vinden in de besteding dan kunt u zich wenden tot de directeur van de school. Mocht dit niet voldoende zijn dan kunt u zich wenden tot het bestuur van de school. U kunt ook de helpdesk van het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard bellen. De telefoonnummers zijn te vinden op de website van het Samenwerkingsverband: www.swv2804.nl.

Bijlage: Basisondersteuning Samenwerkingsverband PPO Hoeksche Waard

De basisondersteuning SWV 28.04 geldt voor alle scholen die deel uit maken van het SWV 28.04. De basisondersteuning is ingedeeld op vier niveaus: niveau 0, 0', 1 en 2. Dit is gebaseerd op het Ondersteuningsplan 2018-2022. In het nieuwe Ondersteuningsplan (2022-2026) zijn de niveaus van ondersteuning gekoppeld aan het Europees Profiel van de Inclusieve Leraar. We sluiten daarmee aan bij de landelijke trend om niet meer te spreken van Passend Onderwijs, maar van inclusiever onderwijs. In het Europees Profiel van de Inclusieve Leraar staan vier kernwaarden centraal, die zijn verkort uitgewerkt in onderstaande tabel en gekoppeld aan de missie en visie van ons Samenwerkingsverband.

Kernwaarde	Inhoud	Kennis, Vaardigheden en Attituden
1. Waarden van diversiteit bij leerlingen.	Verschillen tussen leerlingen worden beschouwd als een hulpbron en toegevoegde waarde voor het onderwijs. Het is 'normaal' om anders te zijn.	We verwachten dat leerkrachten diversiteit in leerstrategieën en leertempo, maar ook in andere ondersteuningsbehoeften, respecteren en als hulpbron beschouwen. Het kan leerkansen vergroten en duidelijk maken aan alle leerlingen dat iedereen van toegevoegde waarde is voor de school, de lokale gemeenschap, de hele maatschappij. De stem van alle leerlingen moet worden gehoord en gewaardeerd, omdat het helpt om beter inzichtelijk te maken wat leerlingen nodig hebben aan ondersteuning. De leerkracht dient te beseffen dat hij/zij een bepalende invloed heeft op het zelfbeeld van leerlingen en als gevolg daarvan op het leerpotentieel. Categorisering en etikettering van leerlingen kan een negatieve invloed hebben op de leerkansen. Een positieve benadering, uitgaande van ontwikkelingsmogelijkheden staat daarom centraal binnen ons Samenwerkingsverband. Om dit te realiseren verwachten we dat leerkrachten kritisch staan ten opzichte van eigen overtuigingen en attitudes en besef hebben van de impact die deze kunnen hebben op het eigen handelen. Door diversiteit in leren als hulpbron te zien en te benutten in het onderwijs werken we samen verder aan scholen als leergemeenschappen waarbinnen de prestaties van alle leerlingen worden gerespecteerd, aangemoedigd en gewaardeerd.

<p>2. Ondersteunen van alle leerlingen</p>	<p>Leraren hebben hoge, realistische verwachtingen ten aanzien van de prestaties van alle leerlingen.</p>	<p>De verwachtingen van leerkrachten zijn alles bepalend voor het succes van leerlingen. Hoge, realistische verwachtingen zijn daarom voor alle leerlingen cruciaal. Ouders/verzorgers en leerlingen zelf zijn essentiële bronnen om goed inzichtelijk krijgen hoe leerlingen leren, wat hun leercapaciteit en leerpotentieel is en hoe dat verder gestimuleerd kan worden. Het inspelen op individuele behoeften vraagt van de leerkracht een stevige basiskennis en flexibel handelingsrepertoire. Het vereist in het bijzonder positief gedragsmanagement die de sociale ontwikkeling en interacties van leerlingen ondersteunt. Het vereist ook het creëren van leersituaties waarin leerlingen ‘risico’s mogen (kunnen) nemen’ en zelfs mogen (kunnen) falen, in een veilige omgeving. We stimuleren het gebruik van formatieve assessmentvormen die rekening houden met zowel sociaal en emotioneel, als academisch leren.</p>
<p>3. Samenwerken met anderen</p>	<p>Samenwerking en teamwerk is essentieel voor alle leraren.</p>	<p>Inclusief onderwijs is gestoeld op samenwerken. Het betreft effectief samenwerken met ouders/verzorgers, en met collega’s en externe ondersteuners binnen ons Samenwerkingsverband. Het samenwerken in teamverband en leren van en met andere professionals werkt ondersteunend in het realiseren van inclusiever onderwijs, een leerkracht is en hoeft geen alleskunner te zijn. Het gaat om het benutten van elkaars expertise. Samenwerken vereist goed ontwikkelde communicatieve vaardigheden en stimulerend schoolleiderschap binnen een open teamcultuur.</p>
<p>4. Persoonlijke professionele ontwikkeling</p>	<p>Lesgeven is een lerende activiteit en leraren zijn verantwoordelijk voor hun levenslang leren.</p>	<p>Onderwijzen is een probleemoplossende activiteit die continue een systematische planning, evaluatie en reflectie vereist, waarna acties worden aangepast. Zeker bij leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is het cruciaal dat een leerkracht over voldoende vaardigheden beschikt om dit toe te kunnen passen. Het EDI-model, binnen ons Samenwerkingsverband breed toegepast, is hier een goed voorbeeld van. Het is van belang om anderen te betrekken bij het reflecteren op eigen onderwijs. Dat geven we vorm op niveau 1 en 2 door middel van onder andere CLB-trajecten. We zien de school als lerende organisatie, waaraan iedere leerkracht zijn/haar bijdrage levert. Het spreiden en benutten van elkaar expertise zorgt ervoor dat kennis binnen de school snel toegankelijk is en voorkomt dat leerkrachten alleskunnners moeten zijn. Een stevige basiskennis is</p>

		opgebouwd in de afgelopen jaren en we stimuleren om dat verder uit te breiden.
--	--	--

We verwachten dat deze kernwaarden terug te zien zijn in het handelen op de verschillende niveaus. Hieronder vindt u de beschrijving van wat we per niveau verwachten. Deze beschrijving komt uit het Ondersteuningsplan 2018-2022. We continueren deze beschrijving, omdat de inhoud goed aansluit bij de beschreven verwachtingen met betrekking tot inclusiever onderwijs. Enkele punten zijn aangescherpt.

De basisondersteuning SWV 28.04 geldt voor alle scholen die deel uitmaken van het SWV 28.04 De basisondersteuning is ingedeeld op vier niveaus: niveau 0, 0', 1 en 2 (zie ondersteuningsplan 2022-2026). Hieronder vindt u een beschrijving per niveau.

Niveau 0: de school

- De school heeft beschreven vanuit welke waarden de school werkt.
- De school ziet de ouders daarbij als partner en betreft de ouder actief.
- De school heeft haar (extra) ondersteuning beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan.
- De school heeft haar (extra) ondersteuning beschreven in de schoolgids en op de website.
- De school hanteert een methode of methodiek waarbij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd gebaseerd op eerder genoemde waarden.
- De school heeft een leerlingvolgsysteem voor het in kaart brengen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen.
- De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op school voordoen.
- De school heeft een beschreven veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.
- De school heeft (in dit veiligheidsbeleid) beschreven wanneer men overstapt van een aanpak in de klas tot verwijdering.
- De school heeft kennis en vaardigheden aangaande gedragsproblematiek, waarin een positieve benadering met betrekking tot gedragsverwachtingen centraal staat en leraren moeite doen om te achterhalen wat er achter gedrag schuilgaat.
- De school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan, vanuit de gedachte van diversiteit als meerwaarde en de school als sociale gemeenschap.
- De school heeft een beschreven en beredeneerd aanbod voor groep 1 en 2.
- De school heeft een leerlingvolgsysteem voor groep 1 en 2.
- De school heeft een beschreven beleid op het gebied van dyslexie en/of ernstige leesproblemen.

- De school m.u.v. de Leeuwenhartschool werkt aangaande ernstige leesproblematiek met Bouw!.
- Iedere school m.u.v. de Leeuwenhartschool heeft een Bouwcoördinator.
- De school hanteert een protocol voor medische handelingen.
- De school ondersteunt haar aanbod waar nodig door samen te werken met ketenpartners op het gebied van onderwijs en heeft dit beschreven in haar ondersteuningsdeel van het schoolplan.
- De school ondersteunt haar aanbod waar nodig door samen te werken met ketenpartners op het gebied van jeugdzorg/SMW en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan.
- De school werkt vanuit de één zorgroute of de één zorgroute 'light' en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan. Dat is een manier van handelingsgericht en planmatig werken, om onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart te brengen. De leerkracht werkt en denkt hierbij heel bewust vanuit onderwijsbehoeften in plaats van het benoemen van tekorten en defecten in leerlingen.
- De school voldoet aan de standaarden voor handelingsgericht werken en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan.
- De school heeft de taken en functies binnen de school die een rol spelen in de ondersteuningsstructuur beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan (wie doet wat, wanneer en hoe).
- De school heeft transparante en goed opgebouwde leerlingdossiers.
- De school kent per cursusjaar een overdracht die zorgt voor naadloze voortgang van de aanpak en begeleiding van leerlingen.
- De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.
- De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen en zet in op ontwikkeling in plaats van afspiegeling tegen gemiddelden.
- De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces en betreft ouders/verzorgers en leerlingen daarbij.
- De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.
- De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.
- De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.
- De school heeft opbrengsten die door de inspectie als voldoende zijn beoordeeld.
- De school stelt een ontwikkelingsperspectief op conform het SWV-format voor leerlingen met extra ondersteuning/specifieke behoeften binnen 6 weken na toezegging van de extra ondersteuning bekostigd door het SWV, cluster 1 en 2.
- De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes en betreft ouders/verzorgers en de leerling hierbij.
- De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen, vanuit het perspectief van ontwikkelingsmogelijkheden.
- De school benut dit systeem voor vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen.

- De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.
- De school werkt planmatig.
- De school werkt met ParnasSys.
- De school denkt en werkt cyclisch.
- De school heeft een basisarrangement.
- De school heeft methodes of methodieken gericht op het voorkomen van en omgaan met gedragsproblemen.
- De school heeft een beschreven beleid op het gebied van hoogbegaafdheid.
- De leraren geven lessen conform het IGD model = het Individueel Gedifferentieerde Instructiemodel* of EDI model = Expliciete Differentiatie model op drie niveaus bij technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen.

Niveau 0': de leraar

De leraar vertaalt niveau 0 in handelen

- De leraren werken met hart en ziel vanuit de door school geformuleerde waarden.
- De leraren onderstrepen de missie en visie van het Samenwerkingsverband en laten dat in hun attitudes en handelen zien.
- De leraren stemmen de doelen en de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren zorgen voor een prettige en gestructureerde leeromgeving.
- De leraren werken handelingsgericht en betrekken ouders/verzorgers en leerlingen hierbij.
- De leraren zetten kindgesprekken in om vanuit het kind te horen waar onderwijs- en ondersteuningsbehoeften liggen.
- De leraren handelen vanuit verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen. Het gebruik van formatieve toetsen wordt gestimuleerd.
- De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.
- De leraren bepalen de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens.
- De leraren voeren de ondersteuning planmatig uit.
- De leraren evalueren regelmatig de effecten van de ondersteuning en betrekken ouders/verzorgers en leerlingen hier actief bij.
- De leraren zijn op de hoogte van (voortgang in) Bouw! door informatie BC en tutoren.
- De leraren stemmen hun onderwijsaanbod in de groep op de voortgang af.
- De leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.

- De leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders/verzorgers, en collega's.
- De leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
- Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leraren, de ouders/verzorgers en het schoolteam.
- De leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
- De leraren werken samen met ouders/verzorgers. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
- De leraren benoemen hoge, reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders/verzorgers en collega's.
- De leraren werken planmatig waarbij ze de doelen (van hun plan) en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk (een) individuele leerling(en) beschrijven.
- De leraren bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het planmatig handelen met de intern begeleider.
- De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.
- De leraren weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de interne ondersteuning.

Niveau 1: interne ondersteuning

De interne ondersteuners ondersteunen de leraren in het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind

- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het verkennen en benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
- De interne ondersteuners onderstrepen de missie en visie van het Samenwerkingsverband en laten dat in hun attitudes en handelen zien.
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het vroegtijdig signaleren van welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het bepalen van de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens.
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het planmatig handelen.
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning.
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het bekijken en bespreken van de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.

- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.
- De interne ondersteuners bewaken het proces.
- De interne ondersteuners zien ouders/verzorgers als partner in de dialoog.
- De leraren en de intern ondersteuners weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de externe ondersteuning.
- De Bouwcoördinator kan worden beschouwd als een intern ondersteuner.

Niveau 2: Externe onderwijsgerelateerde ondersteuning. Dit betreft een door het SWV geselecteerde groep deskundigen met specifieke expertise. Alle externe deskundigen ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren in het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind middels CLB en HGW.

- De externe ondersteuners onderstrepen de missie en visie van het Samenwerkingsverband en laten dat in hun attitudes en handelen zien.
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het verkennen en benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen. Ouders/verzorgers en leerlingen worden hierbij betrokken.
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het bepalen van de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens.
- De externe ondersteuners voeren een kindgesprek als blijkt dat in het voortraject de leerling onvoldoende is gehoord.
- Aangaande Bouw! is er externe ondersteuning door Leestalent.
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het planmatig handelen.
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het bekijken en bespreken van de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders/verzorgers, en collega's.
- De interne ondersteuners bewaken het proces.
- De externe ondersteuners zien ouders/verzorgers als partner in de dialoog.
- De leraren, de interne en externe ondersteuners weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de Ondersteuningscommissie.

Niveau 2: Externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuning

De externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuners ondersteunen de school en de thuissituatie bij het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind. School Maatschappelijk Werk uitgevoerd door Kwadraad onderscheidt de volgende taken:

De taken van de SMW'er zijn als volgt samen te vatten:

1. Informatie en advies.
2. Probleemverheldering.
3. Kortdurende psychosociale hulpverlening.
4. Coördineren van hulp -en dienstverlening .
5. Ondersteuning .

1. Informatie en advies
  - Hulpverleningsgesprek over de problemen bij kinderen in hun systeem en hun omgeving en het geven van informatie en advies aan leerkrachten, de school en ouders over de mogelijke hulpverlening.
  - Het verwijzen van het kind en de ouders naar de meest geëigende hulpverlenende instantie, zoals een Jeugdteam, huisarts etc.
  - Het geven of organiseren van kortdurende voorlichting in groepsverband over een bepaald onderwerp.

2. Probleemverheldering
  - Uitvragen van de hulpvraag en de helpende factoren.
  - Indien toestemming informatie opvragen bij derden zoals intern begeleider en leerkracht of andere reeds betrokken hulpverleners.
  - Onderzoek doen naar knelpunten in de relatiedriehoek school, gezin en kind.
  - Bespreking in het multidisciplinair overleg (Zorg Advies Team) met toestemming van ouders of anoniem.

3. Kortdurende psychosociale hulpverlening
  - Begeleiden van individuele kinderen en/of hun ouders aan de hand van voorop vast gestelde doelen.
  - Bespreekbaar maken van een verwijzing naar een andere hulpverlenende instantie indien kortdurende hulp niet toereikend of passend is.
  - Deze verwijzing uitvoeren, indien nodig met begeleidend schrijven.

4. Coördineren van hulp en dienstverlening
  - Onderhouden van contacten met de scholen en instellingen waarmee direct wordt samengewerkt.
  - Voorzitten van het ZAT (in overleg, dit kan ook de intern begeleider zijn).
  - Onderhouden van contacten met organisaties in de wijk (buurtnetwerk) en andere organisaties die van belang zijn voor de school en het SMW.
  - Uitbreiden en uitdragen van de sociale kaartkennis die betrekking heeft op de regio van de school.

Let wel : Bovenstaande dient niet verward te worden met casusregie.

5. Ondersteuning
  - Brugfunctie tussen school en overige betrokken hulpverlenende instanties.
  - Voorlichting over een specifiek thema waar men extra kennis over wil vergaren.
  - Organiseren van groepsgerichte preventieactiviteiten
  - Schrijven van korte informatiestukjes over pedagogische en psychosociale onderwerpen ten behoeve van de schoolkrant of schoolnieuwsbrief. (Op aanvraag)
  - Coachen van leerkrachten ten behoeve van de hulp aan het kind. NB. De smw'er voert geen leerling observatie uit in de klas.

Tijdsinvestering

Per school heeft de betreffende smw-er 3 uur per week de tijd. Deze uren zijn flexibel inzetbaar, daar waar het nodig is. Deze uren worden geleverd aan alle basisscholen binnen de Hoeksche Waard met uitzondering van het Reformatorisch onderwijs. Deze 3 uur beslaan:

- de fysieke aanwezigheid op scholen, gesprekken + registratie
- de interne en externe overlegvormen zoals Jeugdteam, ZAT,
- intervisie, casuïstiekbespreking en deskundigheidsbevordering
- groepswork
- team/beleidsvergaderingen

In de praktijk betekent dit dat de smw-er om de week aanwezig zal zijn op school, mits dit nodig is. Er is ook (flexibele) tijd nodig om werkzaamheden te kunnen verrichten ten bate van school, zonder daadwerkelijk op school aanwezig te zijn. Denk hierbij aan: registratie, deelname aan overleggen, huisbezoek etc.

De SMW'er maakt de aanwezigheid op de school inzichtelijk, zodat voor leerkrachten, leerlingen en ouders duidelijk is wanneer de SMW'er aanwezig is. De school weet ons te bereiken ook buiten de uren dat we fysiek aanwezig zijn op de school.

Tot slot

Alle smw'ers zijn aangehaakt bij het Jeugdteam en maken deel uit van de vergadering en casuïstiek overleg.